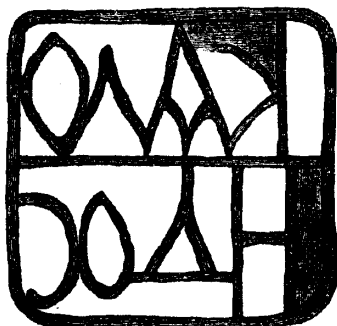

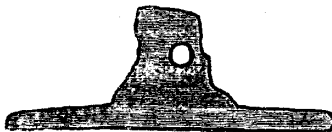
torcular fodii in eam et sustinui ut faceret uuā, fecit autem spinas. Et nunc homo Juda et qui habitatis in Jerusalem indicate inter me et uineam meam. Quid faciam uineae meae adhuc, quod et non fecerim? Quā̄m sustinui ut faceret uuam, fecit autem spinas. Nunc autem nunciabo [uo] bis quid faciam uineae meae: auferam maceriam eius et erit in conculcatio[nem]. Et derelinquam uineā meam et non putabitur neque fodietur: et ascendent in eam sicut in agrum incultū spi[nae] et nubibus mandabo, ne pluant super eam pluuiam. Uinea enim dñi Sabaoth, domus Israhel est, et n. [h]o[mo] Iuda, novellū dilectum, su[st]inui, ut faceret iudiciū, fecit autem iniquitatem et non iustitiā, sed clamorem.

Dom Antonio Staerk, O. S. B.

Βυζαντινική σφραγίς.

1.

2.

Εὐρέθη παρὰ τὸ χωρίον Φοινικετέ, τὸν ἀρχαῖον Φοίνικα τῆς Περαίας ἢ χερσονήσου τῶν Ῥοδίων¹⁾, μεταξύ τῶν ἐρείπειων βυζαντινικῆς ἐκκλησίας.

Εἶναι ἐκ χαλκοῦ σφυρήλατος ἤτοι οὐχὶ χυτῆ καὶ ἔλκει βάρος γραμμῶν 117.

1) Σπράβωνος 651 καὶ 652. βλ. καὶ Δημοσθένους Χαβιαρῆ Περίπλουν τοῦ Συμαϊκοῦ κόλπου ἐν Παρνασσῷ τόμ. 1Δ', 1891, σελ. 537—538.

Παραθέτω δύο ιχνογραφήματα αὐτῆς τοῦ πραγματικοῦ μεγέθους.

Ἐχει πάχος 0,006, πλάτος 0,05 καὶ μῆκος 0,05· τὸ μέρος ὅπερ φέρει τὸ ὄνομα ἔχει βάθος 0,003· ἐπὶ τοῦ ὀπισθεν μέρους ὑπάρχει ἐπικεκολλημένη λαβὴ ὕψους 0,015, φέρουσα ὀπὴν, δι' ἧς διέθεε θῶμιγξ, ὅπως ἀναρτᾶται ποὺ ἡ σφραγίς.

Τὰ γράμματα δὲν εἶναι σκαλιστά, ἀλλ' ἐσχηματίσθησαν διὰ τεμαχίων ἐλάσματος πλάτους 0,003 καὶ πάχους ἑνός καὶ ἡμίσεος ἕως δύο χιλιοστών τοῦ γαλλικοῦ μέτρου· ἐποπέτησε δὲ αὐτὰ ὁ τεχνίτης εἰς δύο γραμμὰς, ὡς διέστειλεν ἐπίσης δι' ἐλάσματος.

Τὰ στοιχεῖα ἐκατέρων τῶν γραμμῶν δὲν εἶναι κεχωρισμένα, ἀλλὰ συνέχονται πρὸς ἄλληλα, τινὰ δὲ τούτων εἶναι προσκεκολλημένα εἰς τὰς πλευράς καὶ τὸ μεσαῖον ἔλασμα, ὅπερ διαστέλλει τὰς γραμμὰς. Περιπλέον ὁ τεχνίτης ἐπλήρωσεν ἐν στίχῳ 1 τὸ κενὸν τοῦ ἄνω μέρους τοῦ K μέχρι τῆς κορυφῆς τοῦ A καὶ ἐν στίχῳ 2 τὸ πρὸς ἄριστερά τοῦ H κενὸν πρὸς ἀσφαλεστέραν τῶν στοιχείων ἐνσφήνωσιν. Τὸ δὲ πρὸς ἄριστερά τοῦ K μέρος ἔμεινε ὡς εἰκάζω κενὸν ἀπὸ σκοποῦ, πρὸς δήλωσιν τῆς ἀρχῆς τοῦ ὀνόματος.

Ἄπορόν μοι φαίνεται τίνος ἕνεκα τὰ στοιχεῖα ἐτέθησαν κατ' εὐθείαν καὶ οὐχὶ ἀντιστρόφως. Ἐν τῇ ἐπιθέσει τῆς σφραγίδος τὸ ἐκτύπωμα ἐξετυπούτο ἀντιστροφον. Ἴσως ἐντεῦθεν δύναται τις νὰ ὑπολάβῃ ὅτι τὸ βυζαντιακὸν τοῦτο μνημεῖον δὲν εἶναι αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ σφραγίς, ἀλλὰ μήτρα σφραγίδος, διὸ καὶ δὲν φέρει τὰ στοιχεῖα ἀντιστρόφως. Ἐὰν ἡ εἰκασία αὕτη κριθῇ ὀρθή, τότε ἀγεται τις εἰς τὴν ἐξῆς ἐξήγησιν· ἐκ τῆς μήτρας δηλαδὴ ταύτης κατασκευάζοντο σφραγίδες ἐκ μαλακωτέρου μετάλλου, οἷον μολύβδου, ἢ καὶ ἐκ κεράμου, καὶ τότε ἴσως ἡ σφραγίς δὲν φέρει κύριον ὄνομα βυζαντιακοῦ τύπου

ΚΑΛΟ

ΗΑΟС = Καλόηδος¹⁾ (καλοειδής;)

ἀλλὰ

καλο

ηδος = καλό(ν) [εἶ]δος

καὶ τότε εἶναι σφραγίς, ἣτις ἐπετίθετο ὑπὸ τῶν ἀγορανόμων εἰς ἐμπορεύματα καὶ ὄνια παρ' αὐτῶν ἐγγρανόμενα²⁾.

Ἐν Σύμῃ τῇ 20 Ἰουλίου 1907.

Νικίτης Δ. Χαβιαρᾶς.

Χριστιανικὸν μνημεῖον³⁾.

Θραῦσμα σκεύους ὑάλινου ἢ ὑάλος εἶναι οὐχὶ ἐντελῶς μελαίνη, ἀλλ' ὑποκύανος, οὐδὲ φαίνεται λίαν καθαρά.

Εὐρέθη ἐν τῇ θέσει Λυγενί τῆς πόλεως Σύμης.

1) Πρβ. τὴν παρ' Ἐνουχίῳ ἀπαντιῶσαν λέξιν καλλιήτιδος.

2) Ἄν ἔντως οὕτως ἔχει, τότε ἡ σφραγίς κατασκευάσθη οὐχὶ χυτὴ ἀλλὰ σφυρήλατος πρὸς πρόληψιν κιβδηλείας.

3) Ἡ ἀπεικόνισις αὐτοῦ ἀφέθη, τοῦ σταλέντος ἡμῖν σχεδίου κριθέντος ἀνεπαρκούς. Σ. τῆς Δ.